

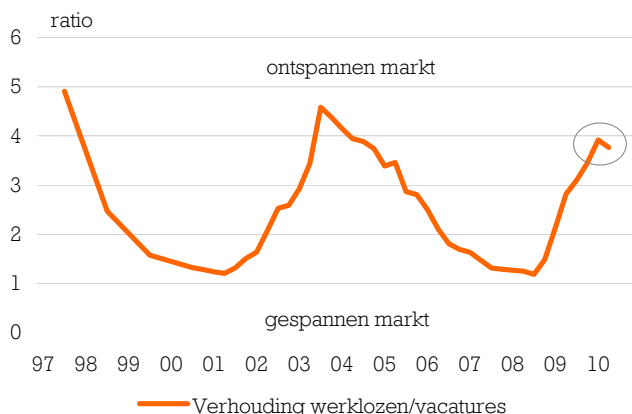
Arbeidsmarkt

Herstel arbeidsmarkt in slow motion

De arbeidsmarkt is het dieptepunt voorbij. De uitzendbranche wijst op verder herstel. Door het terugdraaien van eerder genomen crisismaatregelen zal het herstel op de arbeidsmarkt echter traag verlopen.

- Het **herstel van de arbeidsmarkt zet door**. Volgens het CBS is het aantal werklozen in september voor de zevende maand op rij afgenomen. Vanaf de piek in februari (452 duizend) is het aantal werklozen met 40 duizend gedaald. Het werkloosheidspercentage bedraagt nu 5,3% tegen 5,8% op de top.
- Een indicator die de spanning op de arbeidsmarkt meet, is de verhouding tussen het aantal werklozen en het aantal openstaande vacatures. In het tweede kwartaal is deze indicator voor het eerst eind 2008 weer gedaald. Dit betekent dat het aantal potentiële kandidaten per vacature weer is afgenomen. Na een lange periode van 'ontspanning' is de **arbeidsmarkt dus weer iets minder ruim geworden**.

Figuur 1 Einde 'ontspanning' arbeidsmarkt

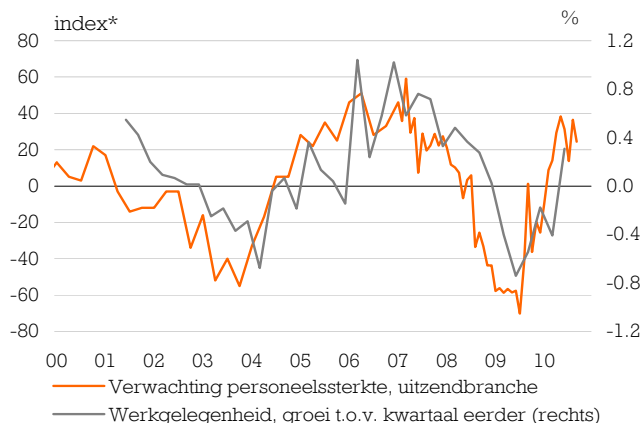
Bron: CBS, Ecowin, bewerking ING

- De uitzendbranche merkt het als een van de eerste als de vraag naar arbeid toeneemt. Omdat bedrijven in het begin van het economisch herstel onzeker zijn of de vraag blijft aantrekken, kiezen ze namelijk vaak eerst voor tijdelijke krachten. Na twee jaar van krimp is het

aantal uitzenduren in het tweede kwartaal weer toegenomen. Uit CBS-enquêtes blijkt dat de **uitzendbranche** voor de komende maanden **een verdere toename van de personeelssterkte verwacht**. (zie figuur 2).

- **De kans op een krachtig herstel van de arbeidsmarkt is echter klein**. Veel bedrijven zijn nog bezig te klappen van de crisis te verwerken, waardoor de behoefte aan nieuw personeel klein is. Bedrijven die wel meer mankracht nodig hebben, kunnen in veel gevallen eerst eerder genomen crisismaatregelen terugdraaien. Zo kan het aantal gewerkte uren per werknemer weer worden verhoogd, bijvoorbeeld door minder in deeltijd te laten werken of personeel overuren te laten maken. Ook kunnen er weer meer opdrachten worden gegund aan zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers), die de hoeveelheid werk tijdens de crisis hebben zien teruglopen. Kort gezegd, de factoren die tijdens de recessie ervoor zorgden dat de werkloosheid minder hard opliep, zullen nu de kracht van het herstel dempen.

Figuur 2 Uitzendbranche voorspelt banengroei

Bron: CBS, Ecowin, bewerking ING.

* % uitzendbedrijven dat komende 3 maanden een toename (+) van de personeelssterkte verwacht verminderd met % dat afname verwacht.

Dimitry Fleming
ING Economisch Bureau
020 56 39497
dimitry.fleming@ing.nl

Cijfers uitgelicht

Disclaimer

De informatie in dit rapport geeft de persoonlijke mening weer van de analist(en) en geen enkel deel van de beloning van de analist(en) was, is, of zal direct of indirect gerelateerd zijn aan het opnemen van specifieke aanbevelingen of meningen in dit rapport. De analisten die aan deze publicatie hebben bijgedragen voldoen allen aan de vereisten zoals gesteld door hun nationale toezichthouders aan de uitoefening van hun vak. Deze publicatie is opgesteld namens ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam en slechts bedoeld ter informatie van haar cliënten. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijk zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in dit rapport heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in dit rapport kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. ING Bank N.V. noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Overneming van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. In Nederland is ING Bank N.V. geregistreerd bij en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten.
